

висококваліфікованих наукових ботанічних кадрів у Україні.

Т.М. Черевченко — голова Ради ботанічних садів України, член Ради Центрального космічного агентства України, Європейського та Американського товариств орхі-

деєзнавців, відповідальний редактор наукового збірника «Інтродукція рослин».

Наукова громадськість, колеги та учні щиро вітають Тетяну Михайлівну з ювілеєм. Бажають їй міцного здоров'я, творчого натхнення і подальших наукових звершень.

70-річчя члена-кореспондента НАН України Ю.М. КОВАЛЯ

---

11 січня виповнилося 70 років відомому вченому в галузі фізики металів членові-кореспондентів НАН України Юрієві Миколайовичу Ковалю.

Ю.М. Коваль народився 1939 р. у м. Котовську Одеської області. Вищу освіту здобув у Київському політехнічному інституті, який закінчив у 1962 р. за спеціальністю «фізика металів».

У 1968 р. Юрій Миколайович захистив кандидатську дисертацію на тему «Мартенситні перетворення в нікелевих та марганцевих сплавах і сталях», а в 1985 р. — докторську на тему «Ефект пам'яті форми і характеристики мартенситного перетворення в сплавах на основі заліза та на основі міді». У 2000 р. його обрано членом-кореспондентом НАН України.

Працюючи в Інституті металофізики ім. Г.В. Курдюмова НАН України з 1962 р., Ю.М. Коваль подолав шлях від інженера до завідувача відділу фазових перетворень. Протягом 1990–2003 рр. він був заступником директора цього інституту.

Юрій Миколайович знаний фахівець у галузі фазових перетворень. Опублікував понад 270 наукових праць, включаючи одну монографію.

Досягнення в галузі фазових перетворень мартенситного типу і науковий ав-

торитет Ю.М. Ковалья дали йому можливість сформулювати й очолити науковий напрям «Створення нових матеріалів з особливими властивостями, зумовленими фазовими, зокрема мартенситними, перетвореннями», у якому в межах програми ДКНТ «Нові металеві матеріали» були задіяні вчені здебільшого з усіх регіонів України.

В останні роки дослідник активно співпрацює з багатьма закордонними науковими центрами: Католицьким університетом м. Левена (Бельгія), Вищою політехнічною федеральною школою м. Лозанни (Швейцарія), Балеарським університетом м. Пальма-де-Майорка (Іспанія), Вищою політехнічною школою м. Парижа (Франція), Сілезьким університетом м. Катовіце (Польща), Інститутом матеріалознавства ПАН м. Кракова (Польща), компанією Share memory alloys (м. Стокгольм, Швеція), компаніями Memry (США), Memry Europe (Бельгія), компанією 1-st Memory Alloys GmbH м. Франкфурта (ФРН). Результатом цієї співпраці є спільні наукові проекти, публікації, патенти. Міжнародне визнання наукових досягнень Ю.М. Ковалья в галузі фізики фазових перетворень підтверджено тим, що його обрано членом оргкомітету майже всіх міжнародних кон-

ференцій зі сплавів із пам'яттю форми. Він також є постійним членом оргкомітету найавторитетнішої міжнародної конференції з мартенситних перетворень (ICOMAT), яку регулярно проводять, починаючи з 1977 р.

Велику увагу ювіляр приділяє підготовці наукових кадрів. Серед його учнів два доктори і вісім кандидатів наук, у тому числі й один громадянин Бельгії і один ФРН. Протягом багатьох років Ю.М. Коваль викладає спеціальні курси для студентів Київського відділення МФТІ.

Наукову діяльність Юрій Миколайович поєднує з науково-організаційною роботою. Протягом кількох років він був членом Наукової ради АН СРСР з проблеми «Фізика металів і сплавів», членом Наукової ради ДКНТ з розділу «Нові матеріали

та речовини», головою робочої групи програми «Нові металеві матеріали», членом редколегії двох наукових журналів.

Нині Ю.М. Коваль — член ради Державного фонду фундаментальних досліджень при Кабінеті Міністрів України.

У 1995 р. йому присвоєно звання заслуженого діяча науки і техніки України. Учений — лауреат Державної премії УРСР у галузі науки і техніки (1984), спільної премії АН СРСР та Польської Академії Наук (1987), премії ім. Г.В. Курдюмова Національної академії наук України (1999).

Наукова громадськість, колеги та друзі сердечно вітають Юрія Миколайовича з ювілеєм, зичать йому міцного здоров'я, активного довголіття, невичерпної енергії для реалізації всіх творчих задумів.

70-річчя члена-кореспондента НАН України В.П. ХИЛІ

11 січня виповнилося 70 років знаному хімікови-органікови члену-кореспонденту НАН України Володимирові Петровичу Хилі.

В.П. Хилія народився 1939 р. у м. Радомишлі Житомирської області. Після закінчення школи в 1956 році вступив до Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка. Упродовж 1962–1966 рр. він навчався в аспірантурі цього ж закладу на кафедрі органічної хімії. У 1967 р. під керівництвом академіка НАН України А.І. Кіпріанова Володимир Петрович захистив кандидатську дисертацію «Цианиновые красители, построенные из азотистых гетероциклов, включающих α -углеродные атомы полиметинового хромофора», а в 1986 році — докторську дисертацію «Модифицированные флавоноиды,

изофлавоноиды и азотсодержащие гетероциклические системы на их основе». Протягом 1998–2004 рр. він був завідувачем кафедри органічної хімії КНУ ім. Т.Г. Шевченка. У 2000 р. його обрано членом-кореспондентом Національної академії наук України.

У КНУ ім. Т.Г. Шевченка професор В.П. Хилія постійно викладає загальний курс органічної хімії, спецкурс із стереохімії, розробив і викладає спеціальні курси з хімії вуглеводнів, біоорганічної хімії та хімії низькомолекулярних біорегуляторів. Учена рада університету неодноразово визнавала його найкращим викладачем року. У 1997 р. Володимир Петрович одержав звання соросівського професора.

На кафедрі органічної хімії вчений започаткував новий напрям наукових дослід-